

PATVIRTINTA
Telšių rajono savivaldybės mero
2026 m. balandžio 22 d., potvarkiu Nr. M1- 249

Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centro 2025 m. metinių ataskaitų rinkinys
(Veiklos ataskaita, finansinių ataskaitų rinkinys ir biudžeto įvykdymo ataskaita)

TELŠIŲ RAJONO VAIKO IR ŠEIMOS GEROVĖS CENTRO 2025 m. VEIKLOS ATASKAITA

Telšių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T1-340 (2024-08-29 sprendimo Nr. T1-338 redakcija) patvirtinti Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centro nuostatai. Nuostatuose patvirtinti trys centro padaliniai:

Šeiminiai namai adresu: K. Praniauskaitės g. 4, Telšiai,

Savarankiško gyvenimo namai adresu: Džiugo g. 6, Telšiai.

Bendruomeniniai šeimos namai adresu: Džiugo g. 6, Telšiai

Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centro, (toliau Centras), tikslas - užtikrinti vaikui globos, ugdymo, socialines paslaugas, kad jis galėtų saugiai augti, tobulėti, pasiruošti savarankiškam gyvenimui. Sudaryti sąlygas vaiko grįžimui į šeimą ir asmens socialiniam integravimuisi į visuomenę. Taip pat formuoti dorą, sugebančią dirbti, dvasiškai turtingą, bendrauti, mokytis gebančią asmenybę. Suteikti sąlygas, kurios atitiktų vaiko amžių, sveikatą ir išsivystymą. Teikti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą vaikams, likusiems be tėvų globos nuo gimimo iki 18 metų, o jei vaikas mokosi pagal bendrojo lavinimo programą - iki 21 metų arba tol, kol bus išspręstas vaikų grąžinimo tėvams klausimas. Teikti prevencines, bendrąsias ir socialinės priežiūros paslaugas vaikams, šeimoms ir kitiems asmenims siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą bendruomenėje. Teikti palydėjimo paslaugas vaikams ir jaunuoliams po socialinės globos ar gyvenusiems riziką patiriančiose šeimose, siekiant tinkamai paruošti savarankiškam gyvenimui, palengvinti jaunuolių socialinę integraciją bendruomenėje. Teikti laikino atokvėpio paslaugas, siekiant sudaryti sąlygas asmenims, kurie namuose augina, prižiūri (globoja) neįgalius vaikus, derinti asmeninį gyvenimą ir neįgalaus vaiko priežiūrą (globą).

Centras yra biudžetinė įstaiga, kurios veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Civiliniu kodeksu, LR vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, LR Biudžetinės sandaros įstatymu, Vyriausybės nutarimais, Vaiko globos organizavimo nuostatais, higienos normomis, kitais teisės aktais, pačios įstaigos parengtais ir steigėjo patvirtintais nuostatais. Vykdydami perėjimo nuo socialinių paslaugų teikimo vaikų globos namuose prie paslaugų teikimo bendruomeniniuose vaikų globos namuose (Šeiminiai namai), 2022 m. lapkričio mėnesį globotiniai persikėlė gyventi į naujai nupirktą namą Praniauskaitės g. 4, Telšiuose.

TRUMPALAIKĖ IR ILGALAIKĖ SOCIALINĖ GLOBA

Į Centrą vaikai patenka su labai įvairia patirtimi. Vieni būna patyrę smurtą artimoje aplinkoje, kiti to smurto liudininkai, dar kiti – socialiai apleisti, kai kurie – įpratę nelankyti mokyklos, turintys priklausomybių, elgesio, emocijų ir/ ar sveikatos sutrikimų. Dažnas vaikas nepasitiki suaugusiais,

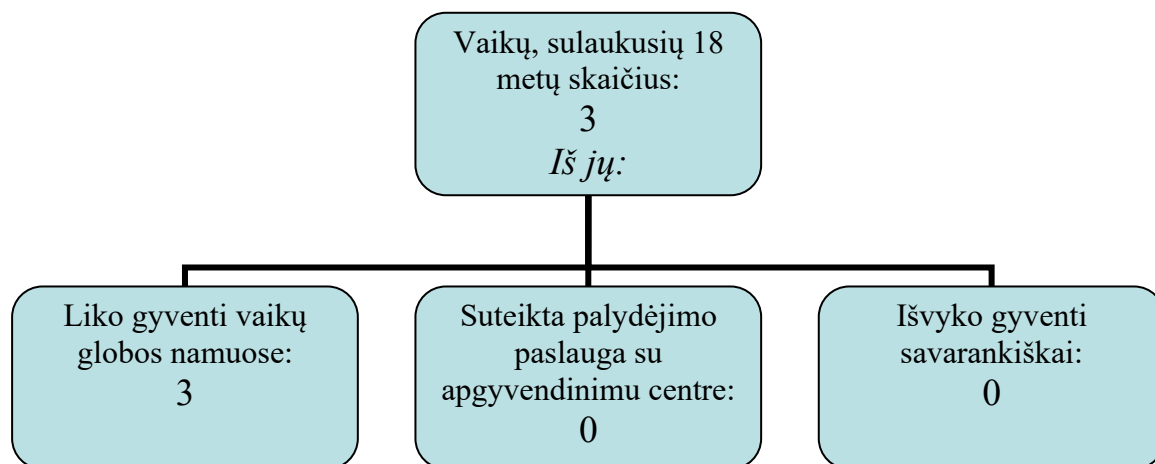
jaučia didelį nesaugumą, nerimą dėl pasikeitimų, todėl adaptaciniu laikotarpiu vaikai laužo moralės normas ir čia nustatytas tvarkos taisyklės, įneša didelę sumaištį į kitų vaikų gyvenimą, išbalansuoja mikroklimatą bendraamžių tarpe, rodydami blogą pavyzdį. Jie į savo pusę bando patraukti ir kitus šeiminių namų auklėtinius.

Vaikams teikiamos būsto, maitinimo, asmens higienos, aprūpinimo drabužiais ir avalyne, informavimo-konsultavimo, transporto, sociokultūrinės, intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos. Vykdomas vaikų užimtumo organizavimas, socialinė rehabilitacija ir integracija. Mūsų tikslas buvo teikti kokybiškas paslaugas, užtikrinti tokių vaikų auklėjimą ir priežiūrą, sukurti tokią aplinką, kurioje jie galėtų saugiai ir tinkamai augti, vystytis ir tobulėti. Centro pagrindinis uždavinys – sudaryti vaikams tokias gyvenimo sąlygas, kurios atitiktų jų amžių, sveikatą ir išsivystymą.

Centre 2025 metais gyveno 5 globotiniai. Vaikai gyvena šeiminiuose namuose, kurie turi savo virtuvėlę, poilsio kambarį, skalbimo mašiną, sanitarinius mazgus, miegamuosius kambarius. Kambariuose globotiniai gyvena po 1 atsižvelgiant į vaiko lytį, amžių ir poreikius. Kiekvienas globotinis turi individualią erdvę, savo baldus, sudaryta galimybė individualizuoti savo gyvenamąją aplinką, atsižvelgiant į globotinio pomėgius ir interesus. Auklėtinių gyvenimo individualumo plėtra padeda ugdyti jų savarankiškumą, atsakomybę už savo veiksmus bei jų pasekmes, stiprina vaikų išorinį ir vidinį saugumą. Tokioje aplinkoje greičiau ir giliau atsiskleidžia vaikų individualios savybės, jų poreikiai bei polinkiai, charakterio ypatumai. Darbuotojai gali sėkmingiau spręsti auklėtinių adaptacijos, elgesio korekcijos ir kitas problemas. Vadovaujantis globos normomis, per 1 mėnesį nuo vaiko atvykimo į globos namus yra įvertinami kiekvieno vaiko individualūs poreikiai ir sudaromas Individualios socialinės globos planas (toliau -ISGP), kuriame atsižvelgus į vaiko amžių, lytį, asmenybę, poreikius ir pomėgius, reikalingą pagalbą, suplanuojamas ir numatomas tolesnis darbas su vaiku. Plane numatyta, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos, priežiūros, ugdymo ir kt.), kurios globotiniui bus teikiamos ar organizuojamos socialinės globos įstaigoje. ISGP peržiūrimas kas pusę metų, jame fiksuojami visi įvykiai ir pokyčiai globotinio gyvenime, vykdytos veiklos, taikytos priemonės ir numatomi darbai. Rengiant globotinius savarankiškam gyvenimui išskirtos prioritėtinės sritys – stiprinama globotinių atsakomybė ir iniciatyvumas, įtraukiant juos į įvairius namų ruošos darbus, teikiamos profesinio orientavimo paslaugos, ugdomi globotinių bendravimo ir tarpasmeninės sąveikos įgūdžiai, disponuojant kišenpinigiais, vaiko pinigais, rengimas šeimyniniam gyvenimui ir atsakingai tėvystei. Personalo komandinis darbas užtikrina kompleksinę globotinio problemų sprendimą ir reikiamų paslaugų teikimą.

Per 2025 metus globotinių skaičius Centro Šeiminiuose namuose nesikeitė.

Iš bendro globotinių skaičiaus 4 globotiniai lanko profesinio ugdymo įstaigą, 1 – Žemaitės gimnaziją. 3 globotiniai turi specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal pateiktas pedagoginės – psichologinės tarnybos išvadas, pateiktos ugdymosi rekomendacijos.

1 pav. Duomenys apie vaikus, sulaukusius 18 metų.

1 lentelė. Vaikų pasiskirstymas pagal nustatytą globą ir sutrikimus

Vaikų skaičius metų pabaigoje:	5
t. sk. našlaičiai	0
Vaikai, kuriems nustatyta nuolatinė globa	5
Vaikai, kuriems nustatyta laikinoji globa	0
Vaikai su specialiaisiais poreikiais	3
Vaikai, kuriems nustatytas neįgalumas	2
t.sk. lengvas	0
vidutinis	2
sunkus	0

2 lentelė. Vaikai pagal amžiaus grupes (2024-12-31 d.)

Rodiklio pavadinimas	Amžius, metais						Iš viso
	0-3	4-6	7-9	10-14	15-17	18 ir vyresni	
Vaikų skaičius iš viso					2	3	5
Iš jų						1	1
mergaitės						1	1

	berniukai					2	2	4
--	-----------	--	--	--	--	---	---	---

Siekiant užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę, Centre 2025 metais buvo patvirtinta 12,2 pareigybių.

TELŠIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ PAREIGYBIŲ SĄRAŠAS (2025 m.)

Eil. Nr.	Pareigybių pavadinimas	Pareigybių skaičius
1	Direktorius	1
2	Prevencinių paslaugų koordinatorius	1
3	Šeimos konferencijos koordinatorius	0,5
4	Socialinės įtraukties koordinatorius	1
5	Raštinės administratorius	1
6	Vairuotojas	0,5
7	Pastatų, statinių ir įrengimų priežiūros ir einamojo remonto darbininkas	1
8	Kiemsargis	1
9	Socialinis darbuotojas	2
10	Individualios priežiūros darbuotojas	3,2
	Iš viso	12,2

Bendros vaikų išlaikymo išlaidos, etatų ir darbuotojų skaičius

Vidutinės vieno vaiko išlaikymo išlaidos (patirtos sąnaudos) vaikų globos įstaigoje, eurai per mėn. 2025 m.	Patvirtinta socialinės globos kaina 1 vaikui globos įstaigoje eurai per mėn. 2025 m.	Įstaigos bendras etatų skaičius	Iš jų tiesiogiai teikiančių socialinę globą vaikams skaičius	Bendras įstaigos darbuotojų skaičius 2025 m.
2583,00	1774,26 1983,26 - (su sunkia negalia)	12,2	5,2	12

Ištaigos biudžetas

Ištaigos pajamos, tūkst. Eur 2025 m. (VB, SB, IP)	Iš jų ; valstybės biudžeto lėšos vaiko globos (rūpybos) išmoka	Iš jų; kitos lėšos	Faktinės ištaigos išlaidos, tūkst. Eur	Iš jų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, tūkst.. Eur	2025 m. patvirtintų sąmatų suma, iš viso (tūkst.. Eur)
340,4	42,5	286,7	340,4	273,1	340,4

Centre dirba didelę darbo patirtį turinčių, siekiančių tobulėti, sugebančių taikyti aktyvius ugdymo metodus, šiuolaikines technologijas, darbuotojų kolektyvas. Vaikų globos namuose sukurta ugdomojo darbo sistema, kuri apima vaiko mokymą ir mokymąsi, lavinimą, auklėjimą ir saviauklą. Didelis dėmesys skiriamas komandiniam specialistų darbui, kuris sąlygoja darbo perimamumą ir tęstinumą tarp įstaigoje dirbančių socialinių darbuotojų, individualios priežiūros darbuotojų.

Visi įstaigoje dirbantys socialiniai darbuotojai turi aukštąjį išsilavinimą ir vyresniojo socialinio darbuotojo kategoriją. Pagal nustatytą tvarką kiekvienais metais atliekamas darbuotojų vertinimas, įsivertinimas ir nustatomos užduotys sekantiems metams. 2025 metais visų įstaigos darbuotojų darbas vertintas gerai.

2025 m. Centre gyveno 3 globotiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. Su globotiniais dirbantys specialistai siekia šalinti mokymosi sunkumus, nesėkmes sąlygojančias priežastis, keliami ir stiprinama mokymosi motyvacija, didelis dėmesys skiriamas mąstymo, pažintinių procesų ugdymui, kalbos raidai, ieškoma vaikui tinkančių alternatyvių mokymosi būdų, kurie padėtų lavinti sutrikusius gebėjimus ir pagerintų jų mokymąsi.

Rūpinantis vaikų sveikata organizuotos sveikatos priežiūros paslaugos. Vykdomas kasmetinis sveikatos patikrinimas. Globotiniai skiepijami pagal profilaktinių skiepimų kalendorių ir tai yra užfiksuojama vaiko dokumentuose. 2025 metais globotiniams suteikta: šeimos gydytojo konsultacijų – 18 (dalis nuotoliniu būdu), gydytojų specialistų - 9, stomatologo - 30. Visiems globotiniams skiriami vitaminai, įvairūs reikalingi maisto papildai. Įstaigos darbuotojai turi žinių apie pirmosios medicinos pagalbos suteikimą, šios žinios periodiškai yra atnaujinamos.

Centre didelis dėmesys skiriamas vaikų maitinimui. Maistas ruošiamas šeimynoje. Globotiniai turi galimybę patys dalyvauti maisto ruošime, planuoti dienos meniu, pirkti produktus. Taip globotiniai išmoksta skaičiuoti ir planuoti išlaidas. Vienam vaikui per parą maitinimui skiriama 6,00 Eur.(maisto produktams įsigyti).

Kiekvienam globotiniui, įvertinus individualius poreikius, asmeninius pageidavimus yra perkami rūbai ir avalynė, vaikai turi galimybę išsirinkti jam patinkantį rūbą.

Sudarytos sąlygos visiems darbuotojams kelti kvalifikaciją ir siekti profesinio tobulėjimo. 2025 metais iš įstaigos asignavimų darbuotojų kvalifikacijai skirta 1200,00 Eur. Administracijos darbuotojai, socialiniai darbuotojai ir socialinių darbuotojų padėjėjai dalyvavo teoriniuose ir praktiniuose mokymuose (16 ir 8 akademinų val.), iš viso visi įstaigos darbuotojai – 174 akademinų valandų.

Geranoriškai ir konstruktyviai reaguota į darbuotojų ir globotinių skundus ir pageidavimus. Patobulinti ir parengti nauji reikalingi dokumentai, būtini įstaigos veiklai užtikrinti. Įgyvendintos priemonės užtikrinančios, kad asmens duomenys būtų tvarkomi pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus. Įstaigos vidaus dokumentai peržiūrėti ir pritaikyti pagal įsigaliojusį reglamentą, užtikrintas įstaigoje gyvenančių ir gaunančių paslaugas, asmens duomenų saugumas. Siekta įstaigos veiklos skaidrumo, atsakomybės ir viešumo.

Didelis dėmesys skiriamas globotinių doriniam ugdymui, mokymosi motyvacijai, teigiamo elgesio formavimui. Vaikai supažindinami su tautos istorija, kultūra, papročiais ir tradicijomis, organizuojamos kalendorinės šventės ir renginiai. Ruošėme advento vakarienę. Šeimyna organizuoja savo laisvalaikį pagal savo poreikius.

Centras 2025 metais paramos pinigineis lėšomis negavo.

APGYVENDINIMAS SAVARANKIŠKO GYVENIMO NAMUOSE

Telšių rajono savivaldybės mero 2024 m. spalio 4 d. potvarkiu Nr. M1-627, Centrui suteikta teisė teikti akredituotą apgyvendinimo savarankiškuose gyvenimo namuose paslaugą (kitiems asmenims ir jų šeimoms). Savarankiško gyvenimo namuose teikiama socialinės priežiūros – apgyvendinimo paslauga suaugusiems, Telšių rajone gyvenantiems asmenims, kuriems nustatytas savarankiško gyvenimo namuose paslaugos poreikis. Asmenims (šeimoms) sudarytos sąlygos savarankiškai tvarkytis buitį – atlikti namų ruošos darbus, gamintis maistą, apsipirkti, tvarkytis pinigų apskaitą, mokėti už komunalines paslaugas, kitus mokesčius. Kasdienes veiklas gyventojai planuoja ir atlieka patys, iš dalies padedant socialinės įtraukties koordinatoriaus. 2025 metais apgyvendinimo paslauga buvo suteikta 26 asmenims, iš kurių 5 vyrai, 12 moterų, 9 vaikai. Iš jų 12 asmenų Ukrainos piliečiai. 14 asmenų paslauga buvo nutraukta, šį skaičių sudaro 2 vyrai, 6 moterys ir 6 vaikai.

Viena šeima su dviem vaikais išvyko į užsienį, kita šeima su dviem vaikais išsinuomojo gyvenamą plotą ir išvyko gyventi savarankiškai. Dar viena moteris su dviem vaikais patyrė krizę, bet jai praėjus grįžo į savo namus.

Metų gale Savarankiško gyvenimo namuose liko gyventi 12 gyventojų, iš kurių 3 vyrai, 6 moterys, 3 vaikai, šiame skaičiuje 4 Ukrainos piliečiai.

1 lent.

Kategorija	Gavo paslaugą 2025 m.	Paslauga nutraukta	Liko metų gale
Vyrai	5	2	3
Moterys	12	6	6
Vaikai	9	6	3

Veikla vykdoma vadovaujantis:

- Socialinių paslaugų katalogu
- LR Socialinių paslaugų įstatymu
- Individualios pagalbos poreikio nustatymo tvarkomis
- Asmens duomenų apsaugos (BDAR) reikalavimais.

Paslaugų teikimo organizavimas

- Paslaugos teikiamos pagal individualų poreikį
- Užtikrinamas konfidencialumas ir asmens orumas
- Paslaugos dokumentuojamos (individualūs planai, veiklų žurnalai).

Socialinės įtraukties koordinatoriaus veikla buvo kryptinga, atitinkanti pareigybės aprašą ir Savarankiško gyvenimo namų tikslus. Veiklos buvo orientuotos į gyventojų socialinių įgūdžių stiprinimą, savarankiškumo skatinimą bei aktyvų jų įtraukimą į bendruomeninį gyvenimą. Teikiamos socialinės įtraukties paslaugos buvo nuoseklios, prieinamos ir orientuotos į ilgalaikį gyventojų įgalinimą. Veiklos vykdytos reguliariai, laikantis nustatytų planų ir vidaus tvarkų.

PALYDĖJIMO PASLAUGA JAUNUOLIAMS SU APGYVENDINIMU

Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. A1-2000, Centrui nuo 2023 m. sausio 1 d. leista teikti akredituotą socialinės priežiūros paslaugą – palydėjimo paslaugą jaunuoliams (pilnametystės sulaukusiems asmenims iki 24 metų, kuriems buvo teikta socialinė globa (rūpyba) institucijoje ar kurie gyveno socialinę riziką patiriančioje šeimoje) Telšių rajone. Palydimoji paslauga – tai visuma tarpusavyje susijusių socialinių paslaugų, kurios yra apibrėžtos Socialinių paslaugų kataloge, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“, (toliau – Socialinių paslaugų katalogas) (toliau – socialinės paslaugos), taip pat ir kitų paslaugų ir (ar) priemonių, kurios teikiamos, siekiant padėti jaunuoliui prisitaikyti prie socialinės aplinkos, ugdyti jo gebėjimus spręsti kylančias socialines ir kitas problemas, t. y. palengvinti jaunuolio

socialinę integraciją bendruomenėje. Paslaugos teikiamos atvejo vadybos metodu, kai su kiekvienu jaunuoliu individualiai dirba socialinės įtraukties koordinatorius - koordinuojantis palydimosios globos atvejo vadybos procesą.

Iškilusios problemos ir iššūkiai

- Jaunuolių motyvacijos svyravimai
- Emociniai sunkumai prisitaikant prie savarankiško gyvenimo
- Riboti finansiniai ištekliai

Šie iššūkiai buvo sprendžiami taikant individualų darbą, dažnesnes konsultacijas ir bendradarbiaujant su kitomis institucijomis.

Teiktų paslaugų apimtis ir pobūdis

Jaunuoliams buvo teikiamos šios paslaugos: laikinas **apgyvendinimas** gyvenamosiose patalpose; **individualus palydėjimas**, teikiant socialinio darbuotojo konsultacijas; savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas (maisto gamyba, asmeninių finansų planavimas, buities tvarkymas); pagalba tvarkant asmens dokumentus, registruojantis paslaugoms, bendraujant su institucijomis; užimtumo skatinimas (darbo paieškos, mokymosi galimybių aptarimas); emocinis palaikymas ir psichosocialinė pagalba. Paslaugos buvo teikiamos atsižvelgiant į individualius jaunuolių poreikius, sudarant individualius pagalbos planus. Palydimoji paslauga teikiama tol, kol koordinatorius kartu su jaunuoliu priima sprendimą, kad jaunuolis sugeba gyventi savarankiškai arba jaunuolis atsisako paslaugų teikimo savo iniciatyva. Per 2025 m. palydėjimo paslauga buvo teikiama 2 jaunuoliams.

PREVENCINĖS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Preveninių socialinių paslaugų teikimą reglamentuoja: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. A1-776 „Dėl Preveninių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Preveninių socialinių paslaugų planavimo, organizavimo ir teikimo Telšių rajono savivaldybėje tvarkos aprašas patvirtintas Telšių savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. T1-234. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 patvirtintas Socialinių paslaugų katalogas.

Preveninės socialinės paslaugos teikiamos asmenims (šeimoms, bendruomenėms), siekiant stiprinti asmens (šeimos) gebėjimą savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti

visuomenės gyvenime, gilinant žinias ir ugdyti įgūdžius, kad ateityje būtų išvengta galimų socialinių problemų ir socialinės rizikos atsiradimo, skatinant bendruomenės socialinę įtrauktį.

Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centre teikiama potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieška ir darbas su bendruomene

Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centre 2025 metais buvo kryptingai vykdoma potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieška ir darbas su bendruomene, siekiant ankstyvosios prevencijos, savalaikės pagalbos suteikimo bei socialinių problemų gilėjimo užkardymo. Ši veikla buvo orientuota į ankstyvą rizikų atpažinimą, pasitikėjimu grįstų santykių kūrimą bei aktyvų bendruomenės įtraukimą.

Potencialių paslaugų gavėjų paieškos ir darbo su bendruomene veiklos apėmė: - konkrečių teritorijų bei tikslinių asmenų grupių stebėjimą, socialinės situacijos analizę ir vertinimą; - kryptingas veiklas ir veiksmus, skirtus užmegzti pradinę ryšį su tikslinės grupės asmenimis, didinant jų pasitikėjimą teikiamomis paslaugomis; - nuoseklų ryšio palaikymą ir santykių stiprinimą, siekiant ilgalaikio bendradarbiavimo ir paslaugų prieinamumo; - motyvuojančių pasiūlymų asmenims kreiptis pagalbos teikimą, padedant atpažinti patiriamus sunkumus ir skatinti savalaikį jų sprendimą.

Veiklos buvo įgyvendinamos glaudžiai bendradarbiaujant su Telšių rajone socialinio darbo srityje veikiančiomis įstaigomis ir organizacijomis. Aktyvus tarpinstitucinis bendradarbiavimas vyko su rajono seniūnijomis, bendrojo ugdymo mokyklomis ir gimnazijomis, Telšių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriumi, Socialinių paslaugų centru, Telšių krizių centru, Telšių atviru jaunimo centru, Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru bei Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos ir paramos skyriumi. Šis bendradarbiavimas sudarė prielaidas greitesniam informacijos apsikeitimui, efektyvesniam paslaugų gavėjų nukreipimui ir kompleksiniam pagalbos teikimui.

Centro prevencinių paslaugų koordinatorė metodinių žinių ir idėjų veiklų tobulinimui sėmėsi iš Metodinio kompleksinių paslaugų šeimai centro, taip pat aktyviai bendradarbiavo su kitų rajonų savivaldybėmis, dalijosi gerąja patirtimi ir perėmė sėkmingus darbo modelius.

Didelis dėmesys 2025 metais buvo skiriamas informavimo ir viešinimo veikloms. Informacija apie prevencines socialines paslaugas buvo teikiama telefonu, nuolat atnaujinama Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centro interneto svetainėje bei skelbiama centro socialinių tinklų paskyroje. Centro „Facebook“ puslapyje buvo viešinamos vykdomos prevencinės veiklos, dalijamasi aktualiais skelbimais ir kvietimais dalyvauti užsiėmimuose.

2025 metais buvo pagaminta ir išplatinta 500 informacinių lankstinukų, skirtų gyventojų informacijos sklaidai. Taip pat surengta 12 paslaugų pristatymų vietos bendruomenėse, seniūnijose, mokyklose ir švietimo centre. Šios veiklos reikšmingai prisidėjo prie paslaugų žinomumo didinimo, bendruomenės įsitraukimo stiprinimo bei ankstyvosios prevencijos paslaugų prieinamumo Telšių rajono savivaldybėje.

Kompleksinės paslaugos

Kompleksinės paslaugos (KOPA) – tai socialinių paslaugų visuma, skirta asmenims, šeimoms ir bendruomenėms, siekiant stiprinti jų gebėjimus savarankiškai spręsti kylančias socialines problemas bei užkirsti kelią jų gilėjimui. Projektas orientuotas į ankstyvąją prevenciją, savalaikę pagalbą bei krizių valdymą, kai asmenys ar šeimos susiduria su sunkumais asmeniniame gyvenime, tarpusavio santykiuose, vaikų auklėjime ar socialinėje integracijoje.

Projekto įgyvendinimo metu ypatingas dėmesys skiriamas individualiems paslaugų gavėjų poreikiams, paslaugų prieinamumui bei lankstumui, taip pat skirtingų specialistų tarpusavio bendradarbiavimui.

Projekto tikslas ir uždaviniai

Projekto tikslas – užtikrinti kompleksiškų, lanksčių ir kokybiškų paslaugų teikimą Telšių rajono savivaldybės gyventojams, siekiant stiprinti šeimų socialinius, emocinius ir tėvystės gebėjimus bei mažinti socialinę atskirtį.

Pagrindiniai projekto uždaviniai: - teikti savalaikę pagalbą asmenims ir šeimoms, patiriantiems socialinius ir emocinius sunkumus; - stiprinti tėvystės ir šeimos narių tarpusavio santykių įgūdžius; - ugdyti vaikų ir paauglių socialinius įgūdžius; - skatinti taikų konfliktų sprendimą šeimose; - didinti paslaugų prieinamumą, teikiant jas ir paslaugų gavėjų gyvenamojoje vietoje.

Projekto partneriai ir žmogiškieji ištekliai

Projektą įgyvendina projekto vykdytojas kartu su partneriais – Maltos ordino pagalbos tarnyba ir Telšių šeimų centru „Akvalina“. Paslaugų teikimui buvo įdarbinti kvalifikuoti specialistai: psichologai, socialiniai darbuotojai, mediatoriai, užimtumo specialistai ir kiti specialistai, turintys reikiamą profesinę patirtį.

Paslaugų gavėjai

2025 metais projekto teikiamomis paslaugomis pasinaudojo 360 Telšių rajono savivaldybės gyventojų. Iš jų 210 asmenų buvo nauji paslaugų gavėjai, pirmą kartą įsitraukę į projektą. 150 asmenų apie teikiamas paslaugas žinojo iš ankstesnių metų ir 2025 metais sugrįžo tęsti ar atnaujinti paslaugų gavimą. Tai rodo projekto paslaugų tęstinumą, pasitikėjimą bei jų atitikimą gyventojų poreikiams.

2025 m. suteiktos paslaugos

2025 metais projekto metu buvo teikiamos šios kompleksinės paslaugos, atliepančios skirtingus paslaugų gavėjų poreikius:

- Individualios ir (ar) grupinės konsultacijos asmenims, patiriantiems sunkumų asmeniniame gyvenime ir (ar) šeimoje. Individualios psichologo konsultacijos buvo suteiktos 82 asmenims. Šių konsultacijų metu daugiausia dėmesio skirta emocinės būklės stabilizavimui, streso ir nerimo valdymui, savivertės stiprinimui, tarpasmeninių santykių problemų sprendimui. Grupinėse konsultacijose dalyvavo 162 asmenys, kuriems sudarytos galimybės gauti specialistų pagalbą, dalintis patirtimis bei stiprinti socialinius ir emocinius įgūdžius.
- Savitarpio pagalbos grupės asmenims, patyrusiems sunkumų asmeniniame gyvenime ir (ar) šeimoje. Šiose grupėse dalyvavo 76 asmenys. Grupiniai užsiėmimai padėjo dalyviams mažinti socialinę izoliaciją, stiprinti tarpusavio palaikymą, ugdyti gebėjimą atpažinti ir konstruktyviai spręsti kylančius sunkumus.
- Socialinių įgūdžių grupės vaikams ir paaugliams. Teminių grupių užsiėmimuose, skirtuose vaikų ir paauglių gyvenime reikalingų socialinių įgūdžių ir nuostatų ugdymui, dalyvavo 65 vaikai ir paaugliai. Užsiėmimų metu buvo ugdomi bendravimo, emocijų atpažinimo ir valdymo, atsakomybės, savarankiškumo bei pozityvaus elgesio įgūdžiai.
- Tėvystės mokymai šeimoms, norinčioms tobulinti ar įgyti tėvystės įgūdžių. Mokymuose dalyvavo 79 asmenys. Jų metu buvo stiprinami pozityvios tėvystės gebėjimai, tėvų ir vaikų tarpusavio ryšys, gilintos žinios apie vaikų raidos ypatumus ir efektyvius auklėjimo metodus.
- Šeimos mediacija – paslauga, teikiama neteisminiam civilinių ginčų taikinamajam tarpininkavimui, siekiant ginčus ir tarpusavio konfliktus spręsti taikiai. Ši paslauga suteikta 11 asmenų, padedant sumažinti konfliktines situacijas ir skatinti konstruktyvų dialogą tarp šeimos narių.

Finansavimas

Projektas finansuojamas 2021–2027 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos – Europos socialinio fondo + bei bendrojo finansavimo lėšomis. 2025 metais Telšių rajono savivaldybės gyventojams paslaugų suteikta už **75 432,69 Eur**.

Projekto rezultatai ir nauda

Igyvendinant projektą 2025 metais buvo prisidėta prie socialinių problemų prevencijos, šeimų emocinės gerovės stiprinimo bei vaikų ir paauglių socialinių kompetencijų ugdymo. Paslaugos buvo teikiamos laiku, atsižvelgiant į individualius paslaugų gavėjų poreikius, užtikrinant jų prieinamumą ir kokybę. Projektas stiprino bendruomenės socialinį atsparumą, skatino pasitikėjimą socialinėmis paslaugomis ir sudarė sąlygas ilgalaikiams teigiamiems pokyčiams šeimų gyvenime.

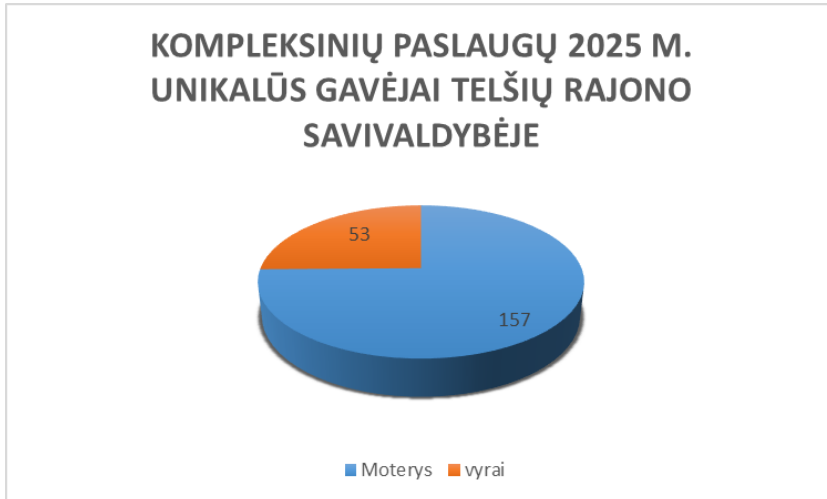
Kiekybiniai veiklos rodikliai (2025 m.)

1 lentelė. 2025 m. Telšių rajone suteiktos Kompleksinės paslaugos

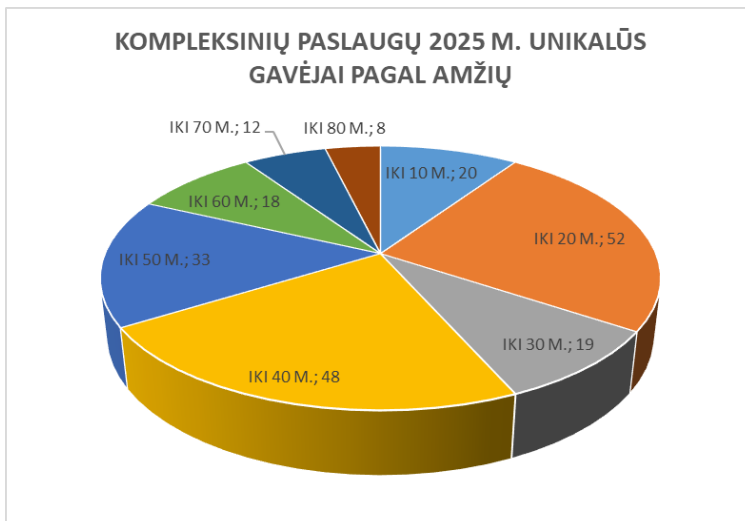
Paslauga	Gavėjų skaičius	Konsultacijų valandų skaičius
1.1 Individualios konsultacijos.	82	355
1.2 Grupinės konsultacijos.	162	1571
2. Savitarpio pagalbos grupių organizavimas ir vedimas.	76	488
3. Socialinių įgūdžių grupių vaikams ir paaugliams organizavimas.	65	1070
4. Tėvystės mokymų organizavimas ir teikimas.	80	785
5. Šeimos mediacija, val.	11	63
6. Šeimos konsultavimas asmens (šeimos) namuose, val.	0	0

*(2025m. unikalus gavėjų skaičius yra 210, 1 gavėjas gali pasinaudoti daugiau negu viena paslauga, daugelis 2023 ir 2024 metų unikalių gavėjų pasirinko ir 2025 metais lankyti užsiėmimus, todėl matomas gavėjų skaičiaus pokytis.)

1 diagrama. 2025 m. Telšių rajone suteiktos Kompleksinės paslaugos pagal lytį

2 diagrama. 2025 m. Telšių rajone suteiktos Kompleksinės paslaugos pagal amžių

Iššūkiai ir rizikos

Igyvendinant projektą 2025 metais buvo susidurta su tam tikrais iššūkiais. Dalis paslaugų gavėjų kreipėsi jau esant įsisenėjusioms problemoms, todėl reikėjo ilgesnio ir intensyvesnio specialistų darbo. Taip pat pastebėtas didėjantis psichologinės pagalbos poreikis, ypač šeimose, patiriančiose ilgalaikį stresą ar socialinę atskirtį. Riziką kėlė ir riboti žmogiškieji ištekliai bei specialistų darbo krūvis, ypač teikiant individualias konsultacijas.

2026 m. veiklų tęstinumo ir plėtros planas

2026 metais planuojama tęsti visas projekto metu teiktas paslaugas, išlaikant jų kompleksškumą ir orientaciją į individualius paslaugų gavėjų poreikius. Numatyta didinti psichologinių konsultacijų prieinamumą, stiprinti tėvystės mokymų ir savitarpio pagalbos grupių veiklas, taip pat plėtoti socialinių įgūdžių ugdymo užsiėmimus vaikams ir paaugliams.

Taip pat planuojama stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą su švietimo, sveikatos ir kitomis socialines paslaugas teikiančiomis įstaigomis, siekiant dar ankstesnės problemų prevencijos ir efektyvesnio paslaugų gavėjų nukreipimo. Dėmesys bus skiriamas paslaugų kokybės vertinimui, specialistų kvalifikacijos tobulinimui bei paslaugų viešinimui Telšių rajono savivaldybėje.

Šeimos konferencija

Užtikrinant 2023 m. rugpjūčio 31 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. T1 - 234 „Dėl prevencinių socialinių paslaugų planavimo, organizavimo ir teikimo Telšių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo” vykdymą, Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras 2024 m. įsteigė šeimos konferencijos koordinatoriaus etatą ir pradėjo teikti šeimos konferencijos paslaugą.

Paslaugos esmė ir taikomas metodas Šeimos konferencijos paslauga – tai prevencinė socialinė paslauga, suteikianti galimybę su vaiko gerove susijusias problemas spręsti šeimos rate, aktyviai įtraukiant šeimos narius ir artimą aplinką, kuo mažiau į procesą įtraukiant institucijas. Pagrindinis metodo tikslas – išsaugoti vaiką šeimoje ir stiprinti šeimos gebėjimą savarankiškai spręsti kylančius sunkumus.

Šeimos konferencijos metodas priskiriamas socialinio darbo įrankiams, kurių taikymas leidžia pasiekti vidutinį ir ilgalaikį teigiamą poveikį šeimos funkcionavimui.

Metodo taikymo nauda ir poveikis

Taikant šeimos konferencijos metodą, pastebimi šie pagrindiniai efektai: 1. Mažinami socialinių paslaugų kaštai šeimoms, kurios ilgą laiką gauna socialines paslaugas, nes konferencijos proceso metu atsisakoma neefektyvių, ilgai trunkančių intervencijų. 2. Šeimos konferencijos diskusijų metu šeima įsivardija pagrindines problemas, išsiginina realius poreikius ir nustato, kokios pagalbos iš tikrųjų reikia. Tai leidžia sumažinti neaiškių atvejų skaičių ir efektyviau planuoti pagalbą. 3. Santykinai nedidelės metodo sąnaudos (šeimos konferencijos koordinatoriaus darbo užmokestis) ir pasiekiamas vidutinis bei ilgalaikis poveikis leidžia optimizuoti su šeima dirbančių specialistų įsitraukimą, paliekant tik būtiniausias intervencijas.

Pagrindiniai taikymo principai

Šeimos konferencijos paslauga teikiama vadovaujantis šiais principais: 1. Metodas taikomas visoms šeimoms, nepriklausomai nuo jų kilmės, kultūros, religijos, sudėties, socialinės padėties ar amžiaus. 2. Šeimos konferencija organizuojama dėl asmens, kurio gerovė yra pažeista ar kuriam kyla grėsmė; visi planuojami veiksmai orientuoti į šio asmens poreikius. 3. Institucijos ir specialistai, inicijuojantys šeimos konferencijos procesą, įvardija problematiką, tačiau pačiame konferencijos procese nedalyvauja kaip kontroliuojanti, įpareigojanti ar patariamoji pusė. 4. Šeimos konferencijos koordinatorius yra nešališkas, kūrybiškas, komunikabilus, lankstus, gebantis prisitaikyti prie šeimos gyvenimo ritmo ir orientuotas į proceso užbaigimą. 5. Šeimos nariai įsipareigoja laikytis sudaryto pagalbos plano ir tarpusavyje palaikyti bei konstruktyviai stebėti jo įgyvendinimą. 6. Esant poreikiui, šeimos konferencijos metodas tai pačiai šeimai gali būti taikomas pakartotinai, kol sprendžiama problema atsitraukia.

Paslaugos įgyvendinimas 2025 metais

Šeimos konferencijos metodas leidžia į situaciją pažvelgti vaiko akimis, iškelti klausimus, kurie svarbūs pačiam vaikui, bei įgalinti šeimos narius juos spręsti. Šeimos, padedamos koordinatoriaus, pačios parengia pagalbos planą, kurį, prižiūrint paslaugą inicijavusiam specialistui, įgyvendina savarankiškai.

2025 metais šeimos konferencijos paslauga buvo suteikta 7 Telšių rajono šeimoms, iš kurių 1 šeima paslaugą gavo projektinės veiklos lėšomis.

Vaikų pasiskirstymas pagal lytį:

<i>Rodiklis</i>	<i>Skaičius</i>
Mergaitės	4
Berniukai	3

Vaikų pasiskirstymas pagal amžių:

<i>Amžiaus grupė</i>	<i>Šeimos konferencijų skaičius</i>
-----------------------------	--

10-15 m.	6
15-18 m.	1

Teritorinis pasiskirstymas

<i>Gyvenamoji vieta</i>	<i>Šeimos konferencijų skaičius</i>
Telšių rajonas	3
Telšių miestas	4

Pagrindinės problematikos

<i>Problematika</i>	<i>Šeimos konferencijų skaičius</i>
Mokyklos nelankymas	4
Elgesio sunkumai	2
Tėvų skyrybos	1

Didžiausia dalis šeimos konferencijų buvo inicijuota dėl mokyklos nelankymo problemų, kurios dažnai siejasi su motyvacijos stoka, emociniais sunkumais ar šeimos vidiniais iššūkiais. Elgesio problemos ir tėvų skyrybos taip pat turėjo reikšmingą poveikį vaikų emocinei būklei ir ugdymosi procesui.

Paslaugos rezultatai ir stebėseną

Po šeimos konferencijų įgyvendinimo buvo vykdomas paslaugos stebėjimo etapas, kurio metu vertinta pagalbos plano įgyvendinimo eiga ir pokyčiai šeimose.

- Dalis problemų buvo dalinai išspręstos – pastebėtas vaikų mokyklos lankomumo pagerėjimas, elgesio pokyčiai, sustiprėję šeimos narių tarpusavio santykiai.

- Kitos šeimos šiuo metu vis dar yra stebėjimo procese, kuris trunka iki 6 mėnesių, siekiant įvertinti ilgalaikius paslaugos rezultatus ir pokyčių tvarumą.

Šeimos konferencijos metodas pasiteisino kaip efektyvi, vaiko interesus atliepanti priemonė, skatinanti šeimų įsitraukimą ir savarankišką problemų sprendimą. Stebėsenos metu nustatyta, kad: vaikai aktyviau įsitraukė į sprendimų procesą, jautėsi išgirsti ir labiau suprasti, šeimos nariai dažniau prisiėmė konkrečius įsipareigojimus ir atsakomybes, pagerėjo tarpusavio komunikacija šeimose, sumažėjo konfliktinių situacijų, kai kuriais atvejais pastebėtas teigiamas poveikis vaiko emocinei būklei ir socialiniams įgūdžiams.

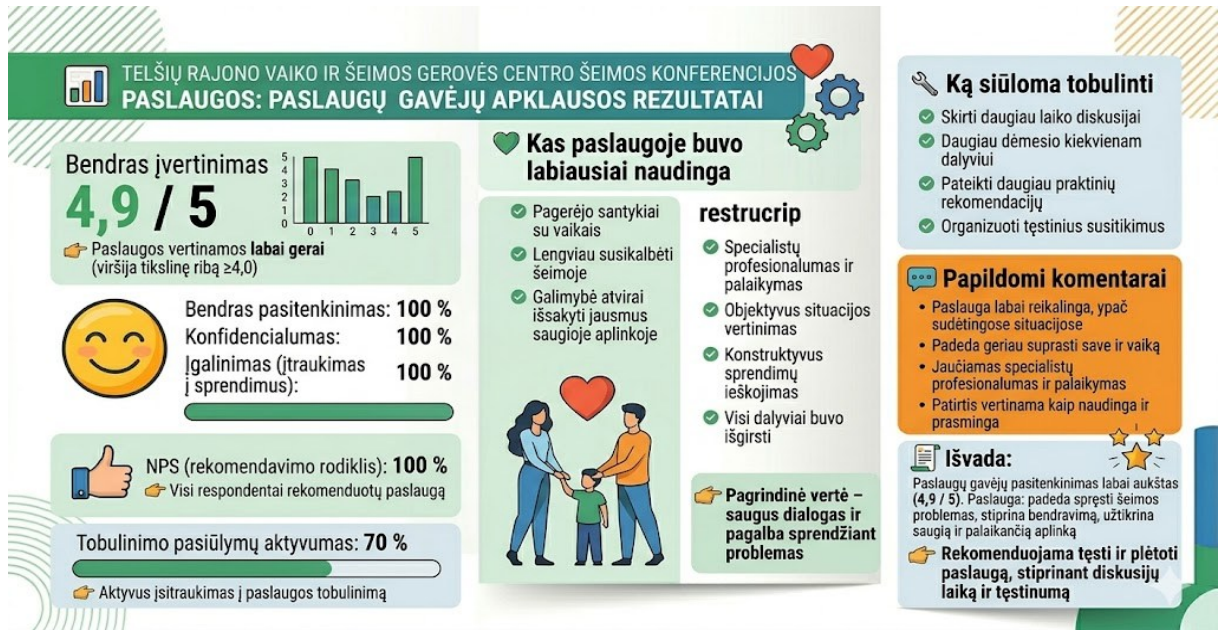
Po šeimos konferencijos vykdomas 6 mėnesių stebėsenos etapas yra esminė paslaugos dalis, leidžianti:

- įvertinti realų pagalbos plano įgyvendinimą;
- laiku identifikuoti kylančius sunkumus;
- užtikrinti tęstinumą ir ilgalaikį paslaugos poveikį.

Šiuo metu dalis šeimų vis dar yra stebėjimo procese, todėl galutiniai rezultatai bus vertinami pasibaigus nustatytam stebėsenos laikotarpiui.

Įstaigoje buvo atlikta paslaugų gavėjų apklausa, siekiant įvertinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir pasitenkinimo lygį. Apklausos rezultatai parodė labai aukštą pasitenkinimą paslaugomis (bendras vertinimo indeksas – 4,9 iš 5, pasitenkinimas – 100 %), taip pat teigiamai įvertintas konfidencialumas ir paslaugų gavėjų įtraukimas į sprendimų priėmimą.

Apklausos rezultatai buvo pristatyti darbuotojams ir panaudoti planuojant paslaugų kokybės gerinimo priemones, ypatingą dėmesį skiriant bendravimo stiprinimui, diskusijų laikui ir paslaugų tęstinumui.

Kvalifikacijos tobulinimas ir paslaugos kokybės užtikrinimas

2025 metais buvo nuolat tobulinama šeimos konferencijos koordinatoriaus kvalifikacija, gilintos metodinės ir praktinės žinios, siekiant užtikrinti aukštą paslaugos kokybę ir metodikos laikymąsi.

Taip pat pradėtas pilotinis šeimos konferencijos paslaugos kokybės vertinimo projektas – pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Europos socialinio fondo agentūra (ESFA). Šio projekto metu šeimos konferencijos koordinatore nuolat konsultuojasi su projekto ekspertais, analizuoja paslaugos teikimo procesą ir rezultatus.

Projektas skirtas šeimos konferencijos paslaugos kokybei gerinti, metodikos stiprinimui bei ilgalaikio, tvaraus paslaugos modelio Telšių rajono savivaldybėje užtikrinimui.

2026 m. veiklų tęstinumo ir plėtros planas

2025 metais šeimos konferencijos paslauga buvo aktuali ir reikalinga Telšių rajono šeimoms. Dažniausiai paslauga buvo inicijuota dėl mokyklos nelankymo problemų, kurios reikalauja kompleksinio ir šeimai palankaus sprendimo būdo. Šeimos konferencijos metodas padėjo įgalinti šeimas, sustiprino jų savarankiškumą ir atsakomybę. Pirminiai stebėsenos rezultatai rodo teigiamus pokyčius, tačiau daliai šeimų reikalingas ilgesnis palaikymo laikotarpis. Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras toliau plėtos šeimos konferencijos paslaugą Telšių rajone. Skatins ankstyvą paslaugos inicijavimą ugdymo įstaigose ir socialinių paslaugų specialistų pagalba. Stiprins tarpinstitucinį bendradarbiavimą sprendžiant mokyklos nelankymo ir elgesio problemas.

PROJEK TINĖ VEIKLA

2025 m. sausio 30 dieną pasirašyta dvišalė bendradarbiavimo sutartis su VšĮ SOTAS. Projektas „Pagalba šeimai skyrybų atveju – link stabilios aplinkos vaikui augti“. Suteikta pagalba, aukšto konflikto lygio skyrybas išgyvenančiai šeimai ir finansuota šeimos konferencijos paslauga.

KITA SVARBI INFORMACIJA

Centre toliau bus dirbama, siekiant užtikrinti kokybiškų paslaugų teikimą. Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų kvalifikacijai ir kompetencijoms. Palaikysime ir gerinsime santykius su įvairiomis tarnybomis, mokymo ir ugdymo įstaigomis, vaikų globėjais, tėvais, sieksime pritraukti šalies organizacijų ir atskirų asmenų paramą. Bendradarbiaudami su vaiko teisių apsaugos tarnyba bei seniūnijomis gerinsime vaiko socialinės integracijos į šeimą sąlygas, stiprinsime bendradarbiavimą su vietos bendruomene. Tobulinsime informacinių technologijų naudojimą, sudarydami sąlygas darbuotojams ir auklėtiniams efektingesniai jų panaudojimui. Sieksime racionalizuoti paslaugų organizavimo struktūrą, paslaugų sistemos orientavimą į geresnį kliento poreikių tenkinimą, nevyriausybinių organizacijų įtraukimą į paslaugų teikimo procesą.

Direktorius

Žydrūnas Seilius

2026-03-02